

Laboratorijsku analizu objasnila nam je dr. sc. Gordana Jurak, voditeljica Referentnog laboratorija za pesticide u Zavodu "Dr. Andrija Štampar" (desno)

"NEĆETE PASTI MRTVI ISTI ČAS AKO KONZUMIRATE HRANU OPTEREĆENU OPASNIM PESTICIDIMA, ALI DUGOROČNO, TO NOSI OPASNOSTI"

stora za poboljšanje kad je riječ o kontroliranju ekološkog i organskog uzgoja.

Operite voće

Kako biste izbjegli konzumaciju čak i tih minimalnih ostataka pesticida, idući put kad kupite jagode, suzdržite se od grickanja prije nego što ih operete, a ne bi bilo loše i da pustite da malo odstoje na sobnoj temperaturi.

Pesticidi koji se kod nas koriste većinom su na površini proizvoda i mogu se isprati vodom. Jagode su osjetljive i ne možete ih namakati u agresivnim sredstvima kao što je recimo ocat. Ljudi svašta pokušavaju, no dovoljno je samo dobro ih oprati - napomenula je Gordana Jurak i dodala da je kod jagoda, pa i ostalog voća, naj-

važnije staro dobro pravilo - kupujte sezonsko.

Treba paziti i da voće i povrće kupujemo od provjerenih izvora. To što je nešto kupljeno kod malog proizvođača, nije jamstvo da je zdravstveno ispravno.

Na tržnicama se zna dogoditi da u nedostatku svog proizvoda ljudi počnu preprodavati. Moguće je da doista jest bolji okus voća i povrća s tržnice, ali treba biti oprezan, treba poznavati prodavača i znati je li uzgajivač ili preprodavač i ima li dostatnog znanja. Svi imamo misao da je najbolje kupiti kod bakice jer nam ulijevaju povjerenje, no iz našeg iskustva, problemi su se javili baš kod starijih osoba jer često nisu razumjeli što znači ispravna doza pesticida. Umjesto toga, često smatraju da je bolje staviti više, jer žele biti sigurni da djeluje - objasnila je dr. Jurak.

S druge strane, trgovački lanci doista dobro reguliraju svoje proizvode jer je po zakonu onaj koji ih stavlja na tržište odgovoran za njihovu ispravnost.

Ako veliki supermarketi pod svojom markom stavljaju nešto na police, odmah će provesti analizu. To znači da ste zapravo sigurniji s hranom iz većih lanaca - istaknuo je Dario Lasić. ✓

Detaljna analiza svih uzoraka na pesticide

KAUFLAND

Zemlja podrijetla: Hrvatska

Cijena: 1,99 eura mjerica

Gramaza: 500 g

Pronađeni pesticidi: Azoksistrobin (0,024 mg kg⁻¹ od dozvoljenih 10 mg kg⁻¹), Ciprodinil (0,075 mg kg⁻¹ od dozvoljenih 5 mg kg⁻¹), Fludioksonil (0,44 mg kg⁻¹ od dozvoljenih 4 mg kg⁻¹)

Uzorak: zdravstveno ispravan Klasa II, proizvodi Agro Neretva iz Opuzena. Sorta Clery. Svjetlije crvene boje, kao da nisu dovoljno zrele. Kao jagode koje imaš u vrtu i nestpljiv si, pa ih ubereš prerano. Ima ih s bijelim i nedozrelim vrhovima, različitih oblika. Kisele su okusom.

LIDL

Zemlja podrijetla:

Španjolska

Cijena: 1,79 eura mjerica

Gramaza: 500 g

Pronađeni pesticidi: nisu pronađeni tragovi pesticida

Uzorak: zdravstveno ispravan Ima i velikih i malih jagoda, ali su sve pravilnog oblika. Nemaju neki izražajan miris. Imaju dosta soka, ali nisu baš jako slatke. Treba ciljati samo na one izrazitije tamnocrvene boje.

SPAR

Zemlja podrijetla: Grčka

Cijena: 1,89 eura mjerica

Gramaza: 500 g

Pronađeni pesticidi: Etirimol (0,013 mg kg⁻¹ od dozvoljenih 0,3 mg kg⁻¹), Bupirimat (0,058 mg kg⁻¹ od dozvoljenih 1,5 mg kg⁻¹), Spinosad (suma izomera A i D) (0,026 mg kg⁻¹ od dozvoljenih 0,3 mg kg⁻¹)

Uzorak: zdravstveno ispravan Sorta Victory. Nemaju neki miris, ali su vizualno lijepe, pravilne i imaju ljepšu boju. Dosta su tvrde, ali imaju puno soka. Očekuješ da će zbog izgleda i boje biti slatke, no više su kiselkaste. Samo su one jako tamne slatke, ostale nisu.

KONZUM

Zemlja podrijetla: Hrvatska

Cijena: 2,49 eura mjerica

Gramaza: 500 g

Pronađeni pesticidi: Acetamidrid (0,02 mg kg⁻¹ od dozvoljenih 0,5 mg kg⁻¹), Azoksistrobin (0,045 mg kg⁻¹ od dozvoljenih 10 mg kg⁻¹), Ciprodinil (0,38 mg kg⁻¹ od dozvoljenih 5 mg kg⁻¹), Difenokonazol (0,087 mg kg⁻¹ od dozvoljenih 2 mg kg⁻¹), Metalaksil i Metalaksil M (0,012 mg kg⁻¹ od dozvoljenih 0,6 mg kg⁻¹), Fludioksonil (0,12 mg kg⁻¹ od dozvoljenih 4 mg kg⁻¹)

Uzorak: zdravstveno ispravan Pakira i isporučuje Enna Fruit. Sorta Clery, Klasa II. Ima svakakvih oblika, od malih do stvarno velikih. Neke izgledaju malo trulo, a ima i dosta nezrelih. Imaju dosta soka, ali okus se ničim ne ističe. Bezokusne.

MRKVICA

Zemlja podrijetla: Hrvatska

Cijena: 8 eura za kg

Gramaza: oko 700 g mjerica

Pronađeni pesticidi: Azoksistrobin (0,013 mg kg⁻¹ od dozvoljenih 10 mg kg⁻¹), Ciprodinil (0,068 mg kg⁻¹ od dozvoljenih 5 mg kg⁻¹), Spinosad (suma izomera A i D) (0,027 mg kg⁻¹ od dozvoljenih 0,3 mg kg⁻¹), Fludioksonil (0,065 mg kg⁻¹ od dozvoljenih 4 mg kg⁻¹)

Uzorak: zdravstveno ispravan U mjerici dolazi više od pola kile jagoda. Vrgoračke jagode sorte Clery, Klasa II. Nemaju jak miris. Nepravilnog oblika, ima ih i malih i velikih. Sočne su i slatko-kiselkaste. Dobre su. Svima su se sviđele, iako bi mogle biti još i slađe.

TRŽNICA KVATRIĆ

Zemlja podrijetla: Grčka

Cijena: 1,99 eura mjerica

Gramaza: 500 g

Pronađeni pesticidi: Heksitiazoks (0,028 mg kg⁻¹ od dozvoljenih 6 mg kg⁻¹), Penkonazol (0,024 mg kg⁻¹ od dozvoljenih 0,5 mg kg⁻¹)

Uzorak: zdravstveno ispravan Sorta Fortuna. Najtamnije bojom i krupne. Pravilnog oblika. Izgledaju kao nacrtna. Nemaju izražen miris. Ugodan je okus, ali nije jako izražen, ne traje dugo u ustima. Kad vidiš da su ovako crvene, očekuješ puno intenzivniji okus.

KAUFLAND -BIO

Zemlja podrijetla:

Španjolska

Cijena: 1,79 eura mjerica

Gramaza: 250 g

Pronađeni pesticidi: Spinosad (suma izomera A i D) (0,21 mg kg⁻¹ od dozvoljenih 0,3 mg kg⁻¹)

Uzorak: zdravstveno ispravan Jedini bio uzorak. Sorta Roclera, jagode dolaze u kartonskom pakiranju. Najsitnije od svih uzoraka. Izgledaju kao da su iz vrta, lijepe i pravilne.

Neke imaju i peteljke, bile bi odlične za dekoraciju kolača. Jako različite - ima ih kiselih, slatkastih i bezokusnih, sve pomiješano.

TRŽNICA KVATRIĆ

Zemlja podrijetla: Hrvatska

Cijena: 3 eura mjerica

Gramaza: 500 g

Pronađeni pesticidi: Acetamidrid (0,01 mg kg⁻¹ od dozvoljenih 0,5 mg kg⁻¹), Azoksistrobin (0,022 mg kg⁻¹ od dozvoljenih 10 mg kg⁻¹), Boskalid (0,089 mg kg⁻¹ od dozvoljenih 6 mg kg⁻¹), Ciprodinil (0,42 mg kg⁻¹ od dozvoljenih 5 mg kg⁻¹), Difenokonazol (0,075 mg kg⁻¹ od dozvoljenih 2 mg kg⁻¹), Piraklostrobin (0,024 mg kg⁻¹ od dozvoljenih 1,5 mg kg⁻¹), Metalaksil i Metalaksil M (0,014 mg kg⁻¹ od dozvoljenih 0,6 mg kg⁻¹), Fludioksonil (0,15 mg kg⁻¹ od dozvoljenih 4 mg kg⁻¹)

Uzorak: zdravstveno ispravan Prodavač na tržnici je predstavio jagode kao vrgoračke. Posuda nije imala nikakva posebna obilježja. Malo su manje zrele, puno ih ima dijelova koji su bijeli. Dosta su krupne. Tvrdje. Sočne jesu, ali nemaju okusa. Čak i one koje izgledaju zrelo, zapravo nisu.

Dario Lasić i Anita Batina iz NZJZ-a "Dr. Andrija Štampar"

"Teško je reći koja bi količina pesticida bila štetna za nas, na to utječe mnogo faktora", ističe Ježić Vidović, voditeljica Službe za toksikologiju HZJZ-a